ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**ЗАТВЕРДЖУЮ**
Декан філологічного факультету
_____ І. С. Бондаренко
31 серпня 2026 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**ПРИКЛАДНИЙ СИНТАКСИС**

підготовки бакалаврів
денної форми здобуття освіти
освітньо-професійна програма «Прикладна лінгвістика»

спеціалізації 035.10 Прикладна лінгвістика
спеціальності 035 Філологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки

**ВИКЛАДАЧ:** Христіанінова Раїса Олександрівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри української мови
Протокол № 1 від "19" серпня 2026 р.
Завідувач кафедри української мови
Р. О. Христіанінова

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
О. В. Меркулова

2026 рік

**Зв`язок з викладачем (викладачами):**
**E-mail:** khrystianinova@gmail.com
**Сезн ЗНУ повідомлення:** https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17783
**Телефон:** (061) 289-12-88 (кафедра)
**Інші засоби зв'язку:** *Viber*
**Кафедра:** української мови

## 1. Опис навчальної дисципліни

**Метою** вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» з базовими поняттями та завданнями прикладного синтаксису.
Здобувачі мають бути ознайомлені з поняттями формально-синтаксичної та семантико-синтаксичної структури речень, володіти термінологією прикладного синтаксису, моделювати речення різної структури. Дисципліна розрахована на один семестр.
**Пререквізити:** «Сучасна українська мова (морфологія, синтаксис словосполучення і простого речення).
**Постреквізити:** знання з дисципліни стануть у нагоді під час вивчення курсу «Сучасна українська мова (синтаксис складного речення)».

### Паспорт навчальної дисципліни

| **Нормативні показники** | **денна форма здобуття освіти** | **заочна форма здобуття освіти** |
|---|---|---|
| ***1*** | ***2*** | ***3*** |
| Статус дисципліни | **Обов'язкова** | |
| Семестр | 7-й | - |
| Кількість кредитів ECTS | 3 | |
| Кількість годин | 90 | |
| Лекційні заняття | 22 год. | - |
| Практичні заняття | 10 год. | - |
| Самостійна робота | 58 год. | - |
| Консультації | Консультації відбуваються дистанційно<br>Розклад проведення консультацій розміщено за покликанням:<br>https://www.znu.edu.ua/2026/den/fuf/grafik-kons/ukrmova.pdf | |
| Вид підсумкового семестрового контролю: | **залік** | |
| Покликання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle) | https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17783 | |

## 2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

| Компетентності/ результати навчання | Методи навчання | Форми і методи оцінювання |
|---|---|---|
| *1* | *2* | *3* |
| **ЗК 3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.<br>**ЗК 4.** Здатність бути критичним і самокритичним.<br>**ЗК 5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.<br>**ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.<br>**ЗК 7.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.<br>**ЗК 10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.<br>**ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.<br>**СК 1.** Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.<br>**СК 6.** Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.<br>**СК 8**. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.<br>**СК 15.** Спроможність до текстової аналітики, зіставляння різнорівневих, різно- | Пояснювально-ілюстративний (навчальна лекція, бесіда, презентації)<br>Метод проблемного викладення матеріалу (проблемна лекція, навчальна дискусія)<br>Частково-пошуковий (робота з книгою, робота з фактичним матеріалом)<br>Дослідницький (робота з фактичним матеріалом)<br>Інтерактивні методи (case-метод, мозковий штурм)<br>Практичні методи (вправи) | Підсумкові контрольні заходи: екзамен.<br>Поточні контрольні заходи:<br>контрольні роботи,<br>виконання завдань в СЕЗН Moodle,<br>індивідуальні практичні завдання,<br>робота на практичних заняттях. |

| | | |
|---|---|---|
| стильових і різномовних фактів.<br>**ПРН 1.** Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.<br>**ПРН** 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.<br>**ПРН 3**. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.<br>**ПРН 6.** Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.<br>**ПРН 7.** Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.<br>**ПРН 8**. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.<br>**ПРН 10.** Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.<br>**ПРН 12.** Аналізувати мовні | | |

| | | |
|---|---|---|
| одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.<br>**ПРН 14.** Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.<br>**ПРН 16**. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.<br>**ПРН 17.** Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання. | | |

## 3. Зміст навчальної дисципліни

### Змістовий модуль 1 (4 л. + 2 пр.)
### Синтаксична організація простого елементарного речення

**Тема 1.** Вчення про структурні компоненти речення. Члени речення як компоненти його формальної структури. Синтаксеми як семантичні компоненти простого елементарного речення.

### Змістовий модуль 2 (6 л. + 2 пр.)
### Предикат і субстанційні синтаксеми

**Тема 2.** Предикат як структурувальний компонент простого елементарного речення. Предикат як головний член і центральна синтаксема простого речення. Семантичні типи предикатних синтаксем.

**Тема 3.** Субстанційні синтаксеми простого елементарного речення. Субстанційні синтаксеми простого елементарного речення. Семантичні типи субстанційних синтаксем.

**Змістовий модуль 3 (6 л. + 2 пр.)**
**Моделі простих семантично елементарних речень**

**Тема 4.** Поняття про мінімальну і розширену формально-граматичну модель речення. Обов'язкові компоненти розширеної формально-граматичної моделі речення. Моделі двоскладних і односкладних речень.

**Тема 5.** Семантико-синтаксичні моделі простих елементарних речень. Предикат як основний компонент семантичної моделі. Субстанційні синтаксеми як обов'язкові семантичні компоненти. Моделі двоскладних і односкладних речень.

**Змістовий модуль 4 (6 л. + 4 пр.)**
**Реалізація формально-граматичних і семантичних моделей речень у мовленні**

**Тема 6.** Реалізація моделей речень із одно- і двовалентними дієсловами. Реалізація моделей речень із тривалентними дієсловами. Реалізація моделей речень із чотиривалентними дієсловами. Реалізація моделей речень із п'ятивалентними дієсловами. Реалізація моделей речень із шестивалентними дієсловами.

## 4. Структура навчальної дисципліни

| **Вид заняття /роботи** | **Назва теми** | **Кількість годин** | | **Згідно з розкладом** |
|---|---|---|---|---|
| | | **о/д.ф.** | **з.ф.** | |
| ***1*** | ***2*** | ***3*** | ***4*** | ***5*** |
| Лекція 1 | **Тема 1. Предмет і завдання прикладної фонетики української мови** | 2 | - | *1 раз на тиждень* |
| Практичне заняття 1 | **Тема. Предмет і завдання прикладної фонетики української мови**<br>**Перелік питань:**<br>1. Прикладна фонетика й автоматичне оброблення природної мови. Поняття про автоматичне оброблення природної мови.<br>2. Фонетика як наукова дисципліна, її різновиди.<br>3. Прикладна фонетика та її завдання.<br>**Завдання:**<br>1. Знати й уміти розрізняти поняття: теоретична фонетика, прикладна фонетика, природна мова, мовлення людини, мовлення машини, штучний інтелект, субстанційна фонетика, функційна фонетика.<br>2. Підготуватися до дискусії за теоретичними питаннями. | 2 | - | *1 раз на тиждень* |
| Самостійна робота 1 | **Тема. Прикладна фонетика і NLP**<br>**Питання для розгляду:**<br>1. Голосові записи людського мовлення і записи синтетичного голосу. | 8 | - | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 2. Методи виявлення аудіодипфейків.<br>**Завдання для виконання:**<br>Знайдіть в інтернет-мережі матеріал та підготуйте коротеньку доповідь: «Інструменти розпізнавання аудіодипфейків». | | | |
| Лекція 2 | **Тема 2. Одиниці сегментного рівня фонетичної системи мови** | 2 | - | *1 раз на тиждень* |
| Практичне заняття 2 | **Тема. Одиниці сегментного рівня фонетичної системи мови**<br>**Перелік питань:**<br>1. Сегментний рівень фонетичної системи мови.<br>2. Одиниці сегментного рівня фонетичної системи мови: звук, склад, такт, синтагма, фраза.<br>3. Звуки мови і звуки мовлення. Фонема і її алофони.<br>**Завдання:**<br>1. Знати й уміти розрізняти поняття: сегментний рівень фонетичної системи, надсегментний рівень фонетичної системи, звук, склад, такт, синтагма, фраза, зваук, фонема, алофон.<br>2. Підготуватися до відповідей за теоретичними питаннями.<br>3. Виконання вправ на виокремлення одиниць сегментного рівня. | 2 | - | *1 раз на тиждень* |
| Самостійна робота 2 | **Тема: Фонеми і їх алофони**<br>**Питання для розгляду:**<br>1. Фонема як одиниця мови, її реалізація в мовленні. Основні характеристики голосних і приголосних фонем.<br>2. Реалізація фонем у мовленні. Позиційні і комбінаторні алофони фонем.<br>**Завдання для виконання:**<br>1. Схарактеризуйте за основними ознаками фонеми, що утворюють ваше ім’я.<br>2. Доберіть по 10 прикладів реалізації фонем комбінаторними і позиційними алофонами. | 10 | - | |
| Лекція 3-4 | **Тема 3. Система голосних української мови та їх дистрибуція в складах, кореневих морфемах, словах** | 4 | - | *1 раз на тиждень* |
| Практичне заняття 3-4 | **Тема. Система голосних української мови та їх дистрибуція в складах, кореневих морфемах, словах**<br>**Перелік питань:**<br>1. Диференційні та інтегральні ознаки голосних фонем. | 4 | - | *1 раз на тиждень* |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 2. Поняття про дистрибуцію фонем. Основні закономірності дистрибуції фонем.<br>3. Дистрибуція одиничних голосних фонем у словах.<br>4. Дистрибуція сполучень двох і трьох голосних фонем у словах..<br>**Завдання**<br>1. Обговорення теоретичних питань.<br>2. Виконання практичних завдань на визначення диференційних та інтегральних ознак голосних фонем.<br>3. Виконання практичних завдань на дистрибуцію одиничних голосних фонем і сполучень голосних фонем. | | | |
| Самостійна робота 2 | **Тема. Система голосних української мови та їх дистрибуція в складах, кореневих морфемах, словах**<br>**Питання для розгляду:**<br>1. Акустичні відмінності голосних фонем.<br>2. Артикуляційні відмінності голосних фонем.<br>**Завдання для виконання:**<br>Підготуйтесь до дискусії за винесеними для обговорення питаннями, для переконливості підберіть відповідні приклади. | 20 | - | |
| Лекція 5-6 | **Тема 4. Система приголосних фонем української мови та їх дистрибуція в складах, кореневих морфемах, словах** | 4 | - | *1 раз на тиждень* |
| Практичне заняття 5-6 | **Тема. Система приголосних фонем української мови та їх дистрибуція в складах, кореневих морфемах, словах**<br>**Перелік питань:**<br>1. Диференційні та інтегральні ознаки приголосних фонем.<br>2. Дистрибуція одиничних приголосних української мови.<br>3. Продуктивність одиничних приголосних на початку слова, в кінці слова, в середині слова.<br>**Завдання:**<br>1. Усні відповіді-обговорення теоретичних положень.<br>2. Перевірка завдання самостійної роботи 3. | 2 | - | *1 раз на тиждень* |
| Самостійна робота 3 | **Тема. Система приголосних фонем української мови та їх дистрибуція в складах, кореневих морфемах, словах**<br>**Питання для розгляду:**<br>1. Дистрибуція одиничних приголосних на початку слова.<br>2. Дистрибуція одиничних приголосних у кінці слова. | 20 | - | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | **Завдання для виконання:**<br>1. З орфографічного словника підібрати приклади дистрибуції одиничних губних приголосних (одного на вибір) на початку слова.<br>2. З інверсійного словника української мови підібрати приклади дистрибуції одиничних губних приголосних (одного на вибір) у кінці слова. | | | |
| Лекція 7-8 | **Тема 5. Дистрибуція поєднань приголосних** | 2 | - | *1 раз на тиждень* |
| Практичне заняття 4-5 | **Тема. Дистрибуція поєднань приголосних**<br>**Перелік питань:**<br>1. Продуктивні й непродуктивні поєднання двох і трьох приголосних на початку склпаду, кореневої морфеми, слова.<br>2. Продуктивні й непродуктивні поєднання двох і трьох приголосних у кінці складу, кореневої морфеми, слова.<br>3. Поєднання чотирьох, п'яти приголосних в українській мові.<br>**Завдання:**<br>1. Усні відповіді-обговорення теоретичних питань.<br>2. Перевірка завдання самостійної роботи 4. | 4 | - | *1 раз на тиждень* |
| Самостійна робота 4 | **Тема. Дистрибуція поєднань приголосних**<br>**Питання для розгляду:**<br>1. Дистрибуція поєднань приголосних на початку слова.<br>2. Дистрибуція поєднань приголосних у кінці слова.<br>**Завдання для виконання:**<br>1. З орфографічного словника підібрати приклади дистрибуції поєднань приголосних із першим задньоязиковим (одним на вибір) на початку слова.<br>2. З інверсійного словника української мови підібрати приклади дистрибуції поєднань приголосних із останнім задньоязиковим (одним на вибір) у кінці слова. | | | |
| Лекція 6 | **Тема 5. Генеалогійна класифікація мов** | 2 | - | *1 раз на тиждень* |
| Практичне заняття 6 | **Тема. Генеалогійна класифікація мов**<br>**Перелік питань:**<br>1. Загальна характеристика мов світу та способи їх вивчення.<br>2. Подібність і відмінності між мовами. Мова-основа (прамова). | 2 | - | *1 раз на тиждень* |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 3. Генеалогічна класифікація. Поняття про мовні сім'ї та групи мов.<br>**Завдання:**<br>1. Усні відповіді-обговорення теоретичних питань.<br>2. Перевірка завдання самостійної роботи 4. | | | |
| Самостійна робота 4 | **Тема. Індоєвропейські мови**<br>**Питання для розгляду:**<br>1. Групи індоєвропейської сім'ї мов.<br>2. Слов'янські мови.<br>3. Романо-германські мови.<br>**Завдання для виконання:**<br>Продемонструвати на прикладах кількох слов'янських мов, що належать до різних груп, факт їхньої подібності.<br>Підібрати приклади слів, які підтверджують спорідненість слов'янських і романо-германських мов. | 10 | - | |
| Лекція 7 | **Тема 6. Типологійна класифікація мов** | 2 | - | *1 раз на тиждень* |
| Практичне заняття 7 | **Тема. Типологійна класифікація мов**<br>**Перелік питань:**<br>1. Різновиди типологійної класифікації мов.<br>2. Класифікація мов за морфологічним типом слова.<br>3. Флективні (фузійні) мови: синтетичні та аналітичні.<br>**Завдання:**<br>Продемонструвати на прикладі української мови особливості флективних мов. | 2 | - | *1 раз на тиждень* |
| Самостійна робота 5 | **Тема. Класифікація мов за морфологічним типом слова**<br>**Питання для розгляду:**<br>1. Ізолюючі (кореневі) мови.<br>2. Аглютинативні мови.<br>3. Інкорпоруючі мови.<br>**Завдання для виконання:**<br>Пояснити особливості структури слова в ізолюючих, аглютинативних і інкорпоруючих мовах. Навести приклади мов кожного типу. | 10 | - | |
| Лекція 8 | **Тема 8. Одиниці мови і мовлення**<br>Звуки й фонеми. Слово як основна значуща одиниця мови. Слово в лексикології і граматиці. Речення як вершинна одиниця мови. Речення і висловлення. | 2 | - | *1 раз на тиждень* |
| Практичне заняття 8 | **Тема. Одиниці мови і мовлення**<br>**Перелік питань:**<br>1. Звуки й фонеми.<br>2. Слово як основна значуща одиниця мови. | 2 | - | *1 раз на тиждень* |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Слово в лексикології і граматиці.<br>3. Речення як вершинна одиниця мови. Речення і висловлення.<br>**Завдання:**<br>1. Усні відповіді-обговорення теоретичних питань.<br>2. Перевірка завдання самостійної роботи 5. | | | |
| Самостійна робота 6 | **Тема. Слово в лексикології**<br>**Питання для розгляду:**<br>1. Лексичне значення слова.<br>2. Слова однозначні й багатозначні.<br>3. Пряме й переносне значення слова.<br>4. Значеннєві взаємостосунки слів (синонімія, антонімія, омонімія).<br>**Завдання для виконання:**<br>Пропрацювати за словниками лексему *безграмотний*. Дібрати приклади вживання її в прямому й переносному значенні; дібрати синоніми, антоніми. | 8 | - | |

## 5. Види і зміст контрольних заходів

| **Вид заняття/ роботи** | **Вид контрольного заходу** | **Зміст контрольного заходу*** | **Критерії оцінювання та термін виконання*** | **Усього балів** |
|---|---|---|---|---|
| ***1*** | ***2*** | ***3*** | ***4*** | ***5*** |
| **Поточний контроль** | | | | |
| Практичне заняття1 | Усне обговорення теоретичних питань | Теоретичні питання практичного заняття | 5 – думки викладені ґрунтовно, логічно послідовно, грамотно;<br>4 – думки викладені повно, логічно послідовно, допущені окремі незначні неточності;<br>3 – думки викладені не зовсім послідовно, допущено чимало неточностей;<br>2 – думки викладені непослідовно, допущено грубі помилки;<br>1 – матеріал викладений дуже поверхово, із порушенням логічних зв'язків, допущено чимало грубих помилок. | **5** |
| | Дискусія | Питання для обговорення:<br>1) Чи розвиток мови прямо пов'язаний із економічним розвитком суспільства? Навести аргументи.<br>2) Як пов'язані між собою розвиток | 3 – підібрано переконливі аргументи, думки викладені ґрунтовно, логічно послідовно;<br>2 – підібрано загалом переконливі аргументи, думки викладені повно, логічно послідовно, допущені окремі незначні неточності;<br>1 – підібрано непереконливі аргументи, думки викладені не зовсім послідовно, допущено | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | мови і розвиток культури суспільства. Навести аргументи. 3) Роль держави в розвитку мови. Мовна політика. | чимало неточностей.<br><br>2 – висловлено власну думку, наведено цікаві аргументи;<br>1 – висловлено власну думку, але не аргументовано її. | |
| | Перевірка завдань самостійної роботи | Обґрунтування тези про функцію мови (одну на вибір)<br><br>Висловлення своєї думки щодо гіпотези походження мови (однієї на вибір). | | **5**<br><br>**5** |
| Практичне заняття 2 | Усне обговорення теоретичних питань | Дискусія за питаннями, винесеними на самостійну роботу | 5 – думки викладені ґрунтовно, логічно послідовно, грамотно;<br>4 – думки викладені повно, логічно послідовно, допущені окремі незначні неточності;<br>3 – думки викладені не зовсім послідовно, допущено чимало неточностей;<br>2 – думки викладені непослідовно, допущено грубі помилки;<br>1 – матеріал викладений дуже поверхово, із порушенням логічних зв'язків, допущено чимало грубих помилок. | **5** |
| Практичне заняття 3 | Усне обговорення теоретичних питань. | Теоретичні питання практичного заняття | 5 – думки викладені ґрунтовно, логічно послідовно, грамотно;<br>4 – думки викладені повно, логічно послідовно, допущені окремі незначні неточності;<br>3 – думки викладені не зовсім послідовно, допущено чимало неточностей;<br>2 – думки викладені непослідовно, допущено грубі помилки;<br>1 – матеріал викладений дуже поверхово, із порушенням логічних зв'язків, допущено чимало грубих помилок. | **5** |
| | Перевірка виконання практичних завдань. | Перевірка самостійно виконаного практичного завдання | 5 – приклади підібрані правильно, добре покласифіковані, ґрунтовно пояснені;<br>4 – приклади підібрані правильно, добре покласифіковані, але пояснені з окремими огріхами; | **5** |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | 3 – приклади підібрані загалом правильно, але покласифіковані та пояснені з певними огріхами;<br>2 – приклади підібрані з помилками, покласифіковані та пояснені пояснені схематично<br>1–допущено багато неточностей в доборі прикладів, їхній класифікації та поясненні | |
| Практичне заняття 4-5 | Усне обговорення теоретичних питань | Теоретичні питання практичного заняття | 5 – думки викладені ґрунтовно, логічно послідовно, грамотно;<br>4 – думки викладені повно, логічно послідовно, допущені окремі незначні неточності;<br>3 – думки викладені не зовсім послідовно, допущено чимало неточностей;<br>2 – думки викладені непослідовно, допущено грубі помилки;<br>1 – матеріал викладений дуже поверхово, із порушенням логічних зв'язків, допущено чимало грубих помилок. | **5** |
| **Усього за поточний контроль** | **7** | | | **60** |
| **Підсумковий контроль** | | | | |
| **Екзамен** | Теоретичне завдання | Питання для підготовки (Розміщено в **СЕЗН Moodle**) | 10-9 балів – студент глибоко висвітлює теоретичне питання, логічно вибудовує відповідь; чітко виокремлює основні положення; теоретичний матеріал підкріплює самостійно дібраними прикладами;<br>8-7 – студент достатньо повно висвітлює теоретичне питання, логічно його викладає; виокремлює основні положення; правильно наводить приклади; проте відповідь містить деякі неточності та окремі незначні помилки;<br>6-5 – студент неповно висвітлює теоретичне питання, порушує логіку його викладення; не виокремлює основних положень, не завжди наводить приклади; відповідь містить чимало незначних неточностей та окремі значні помилки;<br>4-3 – студент частково висвітлює теоретичне питання, відповідь вибудовує з порушенням логіки; не | **10** |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | виокремлює основних положень, наводить мало прикладів; відповідь містить багато неточностей та значних помилок;<br>2-1 – студент дуже поверхово й плутано висвітлює теоретичне питання; не виокремлює основних положень; не наводить прикладів; відповідь містить багато значних помилок. | |
| | Тестові завдання | Виконати 30 тестових завдань (Розміщено в **СЕЗН Moodle**) | Правильна відповідь на тестове завдання – 1 бал | **30** |
| **Усього за підсумковий контроль** | | | | **40** |

**Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS**

| **За шкалою ECTS** | **За шкалою університету** | **За національною шкалою** | |
|---|---|---|---|
| | | **Екзамен** | **Залік** |
| A | 90 – 100 (відмінно) | 5 (відмінно) | Зараховано |
| B | 85 – 89 (дуже добре) | 4 (добре) | |
| C | 75 – 84 (добре) | | |
| D | 70 – 74 (задовільно) | 3 (задовільно) | |
| E | 60 – 69 (достатньо) | | |
| FX | 35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання) | 2 (незадовільно) | Не зараховано |
| F | 1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом) | | |

## 6. Основні навчальні ресурси

**Рекомендована література**


1. Арібжанова І. М. Сучасна українська мова: Базові поняття синтаксису : навч. посіб. Київ : Київський ун-т, 2016. 159 с.
2. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис : підручник. Київ: Либідь, 1993. 368 с.
3. Грипас О. Ю. Формально-синтаксична структура речень з пропозиційним предикатом набуття/втрати локативності. URL : https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5623/1/O_Hrypas_NCNPUID_3_GI.pdf
4. Загнітко А.П. Позиційна модель речення і валентність дієслова. *Мовознавство.* 1994. № 2– 3. С. 48–56.
5. Малишева Д. І., Христіанінова Р. О. Елементарні прості односкладні речення мінімальної структури в поезії Ліни Костенко. *Запорізькі філологічні читання :* Збірник матеріалів Всеукраїнської наукової конференції (16–17 листопада 2023 року). Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. С. 50–53.
6. Межов О. Г. Типологія мінімальних семантико-синтаксичних одиниць. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 464 с.

7. Христіанінова Р. О., Малишева Д. І., Малишева І. І. Реалізація елементарних простих двоскладних речень розширеної структури в поетичному дискурсі. *Мова. Література. Фольклор.* 2023. № 2. С. 25–32.

**Інформаційні ресурси**

1. Загальні питання мовознавства. URL: http://pidruchniki.com/1439022148044/dokumentoznavstvo/zagalni_pitannya_movoznavstva

## 7. Регуляції і політики курсу

**Відвідування лекційних занять** є важливим у вивченні цього курсу. Теми пропущених лекційних занять мають бути опрацьовані самостійно та подані для перевірки у вигляді невеликого конспекта протягом 2-х тижнів після пропуску.

**Відвідування практичних занять** є обов'язковим. Пропущені практичні заняття потрібно відпрацювати на консультації протягом двох тижнів після пропуску.

**Використання комп'ютерів/телефонів на занятті.** Використання смартфонів, планшетів та інших девайсів під час лекційних та практичних занять дозволено виключно з навчальною метою з дозволу викладача (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів підсумкового контролю (виконання письмового теоретичного завдання, тестів) використання девайсів заборонено.

**Використання ШІ.** ШІ можна використовувати під час підготовки до практичних занять для підбору прикладів, знаходження додаткових джерел інформації. Під час виконання завдань поточного і підсумкового контролю використання ШІ ЗАБОРОНЕНО!

**Політика академічної доброчесності**. Виконання усіх практичних завдань має бути самостійним. Якщо кілька осіб подадуть на перевірку ідентично виконані завдання, такі завдання нікому зараховані не будуть, незалежно від того, хто виконував і хто списував. Відповіді на теоретичні питання можуть бути підкріплені цитатами відомих учених із обов'язковим покликанням на ті праці, цитату з яких студент використав. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають відповідального ставлення до вибору джерел. Покликання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимими. Рекомендована база даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua

**Визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти.** Підтверджені сертифікатом виступи на конференціях, круглих столах з проблематики, яка відповідає тій чи тій темі цього курсу, будуть зараховані як виконання завдання за темою. Визнання результатів неформальної/інформальної освіти визначене Положенням ЗНУ про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція): https://lnk.ua/fqZfK1wjx

## ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

**ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2026-2027 н.р.** доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

**НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ.** Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: https://lnk.ua/gk4x2wkVy .

**ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН.** Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за

результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://lnk.ua/9MVwgEpVz .

**ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ.** Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: https://lnk.ua/EYNg6GpVZ .
Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Порядку призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ (нова редакція): https://lnk.ua/cPZvhrnpC; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: https://lnk.ua/3R4avGqeJ.

**ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА.** Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

**УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ** Запорізького національного університету: **Соник Вікторія Василівна**
Електронна адреса: v.sonik@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. +380661848930.

**РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ.** Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: https://lnk.ua/5pVJr17VP.

## РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

**НАУКОВА БІБЛІОТЕКА**: https://library.znu.edu.ua/. Графік роботи абонементів: понеділок-п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

**СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ):** https://moodle.znu.edu.ua/.
Покликання для відновлення паролю: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015.

**ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ**: https://sites.znu.edu.ua/child-advance/.